DECIZIA COMISIEI

din 17 noiembrie 2010

ajutorul de stat C 1/10 – Belgia privind ajutoarele destinate acoperirii costurilor legate de eliminarea și distrugerea animalelor moarte din exploatațiile agricole din regiunea valonă

[notificată cu numărul C(2010) 7263]

(Numai textele în limbile franceză și olandeză sunt autentice)

(2010/789/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf [1],

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a) [2],

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu articolele menționate mai sus [3],

întrucât:

I. PROCEDURĂ

(1) În urma unei plângeri depuse la 23 aprilie 2007, Comisia a decis să inițieze o anchetă cu privire afirmația că Belgia ar fi acordat ajutoare de stat destinate acoperirii costurilor legate de eliminarea și distrugerea animalelor moarte din exploatațiile agricole din regiunea valonă.

(2) La 2 iulie 2007, Comisia a adresat autorităților belgiene o scrisoare prin care solicita informații cu privire la măsura în cauză. Autoritățile belgiene au furnizat informații prin scrisoarea din 27 iulie 2007, înregistrată la 3 august 2007. O reuniune tehnică a avut loc la 21 august 2007, la cererea autorităților belgiene competente. În urma reuniunii, la 4 octombrie 2007, acestea au furnizat informații suplimentare privind cazul.

(3) Prin scrisoarea din 10 septembrie 2007, serviciile Comisiei au informat Belgia că schema de ajutoare a fost înscrisă în registrul ajutoarelor nenotificate cu numărul NN 56/2007, întrucât s-a constatat că o parte din fonduri fusese deja plătită.

(4) O a doua reuniune tehnică a avut loc la 12 octombrie 2007, la cererea autorităților belgiene competente.

(5) Prin scrisoarea din 25 octombrie 2007, serviciile Comisiei au invitat autoritățile belgiene să furnizeze informații mai detaliate. În lipsa unui răspuns în termenul stabilit, la 21 decembrie 2007 acestea au adresat autorităților belgiene o scrisoare de atenționare, cu un nou termen de răspuns.

(6) Deoarece nu au primit niciun răspuns la prima scrisoare de atenționare în termenul stabilit, serviciile Comisiei au adresat, la 4 iunie 2008, o nouă scrisoare de atenționare, atrăgând atenția autorităților belgiene asupra faptului că, în cazul nerespectării noului termen de răspuns stabilit la patru săptămâni, Comisia ar putea emite un ordin de furnizare de informații, în temeiul articolului 10 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE [4]. Termenul menționat a expirat la 4 iulie 2008. Prin urmare, la 1 octombrie 2008, Comisia a adoptat o decizie prin care obligă autoritățile belgiene să furnizeze informațiile solicitate. În decizia menționată, Comisia solicita autorităților belgiene să îi transmită, printre altele, fișele cu informațiile prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE [5] în scopul evaluării ajutoarelor acordate după 31 ianuarie 2007.

(7) Autoritățile belgiene au răspuns, în sfârșit, prin scrisoarea din 27 noiembrie 2008 și au trimis informații suplimentare la 5 decembrie 2008. Autoritățile belgiene nu au furnizat însă fișele informative solicitate în decizia Comisiei din 1 octombrie 2008.

(8) La 27 ianuarie 2009, Comisia a adresat autorităților belgiene o cerere de informații suplimentare. Autoritățile belgiene au răspuns cererii prin scrisoarea din 16 martie 2009, înregistrată la 19 martie 2009.

---

[1] Începând cu data de 1 decembrie 2009, articolele 87 și 88 din Tratatul CE au devenit articolele 107 și respectiv 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE"). Cele două seturi de dispoziții sunt, în esență, identice. În sensul prezentei decizii, trimiterile la articolele 107 și 108 din TFUE trebuie înțelese ca trimiteri la articolele 87 și, respectiv, 88 din Tratatul CE, dacă este cazul.

[2] JO L 1, 3.1.1994, p. 3.

[3] JO C 191, 15.7.2010, p. 12.

[4] JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

[5] JO L 140, 30.4.2004, p. 1.

(9) Prin scrisoarea din 14 ianuarie 2010, Comisia a informat Belgia cu privire la decizia sa de a iniția procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE") în ceea ce privește ajutorul notificat. Decizia Comisiei de a iniția procedura a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* la 15 iulie 2010. Comisia a invitat părțile interesate să prezinte observații cu privire la măsurile în cauză. Nicio parte terță interesată nu a transmis observații.

(10) Prin scrisoarea din 19 februarie 2010, autoritățile belgiene au solicitat prelungirea cu o lună a termenului de răspuns stabilit prin scrisoarea Comisiei din 14 ianuarie 2010. Prin scrisoarea din 5 martie 2010, Comisia a acordat un termen de răspuns suplimentar de o lună. În sfârșit, prin scrisoarea din 12 martie 2010, autoritățile belgiene au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii.

II. CONTEXT

II.1 **Decizia Comisiei – dosarul nr. NN 48/2003**

(11) În cursul anchetei Comisiei, a devenit clar faptul că plângerea se referea la punerea în aplicare a schemei de ajutoare aprobate de Comisie la 26 noiembrie 2003 în dosarul privind ajutoarele de stat nr. NN 48/2003 (ex N. 157/2003) intitulat „Gestionarea eliminării și distrugerii cadavrelor de animale din exploatațiile agricole din regiunea valonă". Dosarul respectiv viza o schemă notificată de autoritățile belgiene prin care statul belgian urma să acorde ajutoare exploatațiilor agricole, sub forma unor servicii subvenționate, destinate să acopere toate costurile asociate eliminării, depozitării, transformării și distrugerii animalelor moarte.

(12) În vederea adoptării deciziei de închidere a conturilor și a intrării iminente în vigoare a Orientărilor comunitare privind ajutoarele de stat care vizează testele pentru depistarea EST, animalele moarte și deșeurile de abator („orientările EST") ([1]) la 1 ianuarie 2004, autoritățile belgiene s-au angajat să modifice schema în cauză. Modificările erau necesare pentru a respecta condițiile din orientările EST, în special cele de la punctul 29. Punctul respectiv prevede că statele membre pot acorda ajutoare de stat de până la 100 % din costurile pentru eliminarea animalelor moarte și de până la 75 % din costurile pentru distrugerea carcaselor. Schema belgiană, astfel cum a fost notificată, nu respecta această dispoziție, întrucât prevedea că ajutoarele puteau acoperi 100 % din costurile pentru distrugerea carcaselor.

(13) Ca urmare a aspectelor menționate la considerentele (11) și (12), autoritățile belgiene s-au angajat (a se vedea considerentele 33 și 34 din decizia Comisiei în dosarul nr. NN 48/2003) să își modifice în consecință schema de ajutoare, astfel încât, începând de la 1 ianuarie 2004, ajutoarele destinate acoperirii costurilor pentru distrugerea carcaselor să nu mai reprezinte decât maxim 75 % din costurile respective în loc de 100 %. De asemenea, autoritățile belgiene s-au angajat să trimită Comisiei, până cel târziu la mijlocul lunii decembrie 2003, documente care să ateste includerea modificărilor necesare în schema de ajutoare.

(14) Pe baza acestor angajamente, Comisia a aprobat schema menționată pentru o perioadă de cinci ani începând cu 31 ianuarie 2002. Prin urmare, acest termen a expirat la 31 ianuarie 2007.

II.2 **Plângerea**

(15) La 23 aprilie 2007, Comisia a primit o plângere în care se susținea că autoritățile belgiene încalcă orientările EST, continuând să acorde ajutoare de până la 100 % atât pentru eliminarea animalelor moarte, cât și pentru distrugerea carcaselor.

III. DESCRIEREA DETALIATĂ A MĂSURII

(16) Schema de ajutoare în cauză se referă la o măsură regională care vizează acoperirea în totalitate a costurilor prestărilor de servicii asociate eliminării, transportării, depozitării, transformării și distrugerii animalelor moarte din exploatațiile agricole situate în regiunea valonă.

(17) Organizarea și gestionarea eliminării carcaselor din exploatațiile menționate au fost realizate prin atribuirea de către autoritățile regionale a unui contract de achiziții publice de servicii. În urma unei licitații generale lansate la nivelul Uniunii Europene prin anunțul privind achiziția publică de servicii ([2]), contractul de achiziții a fost atribuit, la 31 ianuarie 2002, întreprinderii S.A. RENDAC-UDES. Contractul în cauză era împărțit în trei loturi distincte corespunzătoare diferitelor servicii care trebuiau furnizate:

— colectarea carcaselor de animale din exploatații agricole și transportarea lor către o unitate de transformare, pe cât posibil printr-un centru de regrupare sau o instalație intermediară de depozitare;

— transformarea carcaselor de animale, considerate în întregime ca materiale cu riscuri specificate, și transportarea deșeurilor provenite din transformare către unitățile de distrugere termică; și

— distrugerea completă a deșeurilor rezultate din acest proces în cadrul unor instalații ad-hoc.

([1]) JO C 324, 24.12.2002, p. 2.

([2]) JO S 156, 16.8.2001.

(18) Întreprinderea S.A. RENDAC-UDES a fost singura care a prezentat oferte în cadrul licitației pentru toate cele trei loturi. Prin urmare, contractul de achiziții i-a fost atribuit acesteia la 31 ianuarie 2002, pentru o perioadă de cinci ani. Potrivit informațiilor transmise de autoritățile belgiene, valabilitatea contractului a fost prelungită de cel puțin patru ori: până la 31 decembrie 2007, până la 31 decembrie 2008, până la 30 iunie 2009 și, în sfârșit, până la viitoarea punere în aplicare a noului contract de achiziții publice, care, potrivit autorităților belgiene, ar trebui să fie operațional în al treilea trimestru al anului 2010.

(19) Schema de ajutoare în cauză prevede acordarea unui ajutor pentru agricultori. Autoritățile belgiene au confirmat că, deși ajutoarele sunt acordate direct întreprinderii S.A. RENDAC-UDEC în calitate de prestator de servicii pentru acoperirea costurilor serviciilor furnizate agricultorilor, ajutoarele revin integral agricultorilor, în scopul de a acoperi totalitatea costurilor asociate diverselor operațiuni de colectare, transportare, depozitare, transformare și distrugere, pe care, în lipsa schemei de ajutoare, ar trebui să le plătească ei înșiși. De asemenea, autoritățile belgiene au dat asigurări că sumele plătite direct întreprinderii S.A. RENDAC-UDES în schimbul serviciilor furnizate agricultorilor corespund în totalitate și exclusiv prețurilor de piață ale serviciilor executate.

(20) Oficiul Valon al Deșeurilor, din cadrul Ministerului Regional al Mediului, era însărcinat să plătească facturile emise de S.A. RENDAC-UDES, în parte pe o bază forfetară și în parte pe baza borderourilor de prețuri.

(21) În cadrul examinării dosarului nr. NN 48/2003, autoritățile belgiene au confirmat că schema are în vedere numai animalele moarte din exploatațiile agricole din regiunea valonă. Aceasta nu se referă la carcasele animalelor din piețele de animale sau din abatoare.

IV. **DECIZIA COMISIEI DIN 13 IANUARIE 2010**

(22) În decizia sa din 13 ianuarie 2010 de inițiere a procedurii de investigare, Comisia a exprimat îndoieli cu privire la compatibilitatea schemei de ajutoare cu normele privind ajutoarele de stat din Uniunea Europeană. Mai exact, Comisia a concluzionat că măsurile schemei de ajutoare în cauză care aveau în vedere acoperirea a mai mult de 75 % din costurile pentru distrugerea carcaselor pot fi considerate incompatibile cu piața internă pe baza orientărilor EST și a Liniilor directoare comunitare privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier 2007-2013 ([1]) („liniile directoare 2007-2013”).

(23) În plus, ținând cont de faptul că Comisia a aprobat schema de ajutoare până la 31 ianuarie 2007 pe baza angajamentelor autorităților belgiene, care trebuiau să modifice schema pentru a respecta condițiile stabilite de orientările EST începând cu 1 ianuarie 2004, și întrucât angajamentele respective nu au fost respectate de autoritățile în cauză, Comisia a concluzionat că ajutoarele care vizau acoperirea a mai mult de 75 % din costurile pentru distrugerea carcaselor au fost acordate abuziv.

(24) În consecință, în conformitate cu articolul 4 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999, coroborat cu articolul 16 din același regulament, privind aplicarea abuzivă a ajutoarelor, Comisia a hotărât să inițieze procedura oficială de investigare și a invitat Belgia să își prezinte observațiile.

V. **OBSERVAȚIILE BELGIEI**

(25) În răspunsul său din 12 martie 2010, Belgia a informat Comisia cu privire la faptul că va lua măsurile adecvate pentru punerea în aplicare a unui nou contract de achiziții publice de servicii. Potrivit autorităților belgiene, caietul special de sarcini necesar pentru a reglementa viitorul contract de achiziții publice de servicii ar trebui finalizat până cel târziu la 15 aprilie 2010 și ar trebui să fie operațional pentru al treilea trimestru al anului 2010. Între timp, autoritățile belgiene au susținut că contractul de achiziții publice de servicii atribuit la 31 ianuarie 2002 a fost prelungit printr-un act adițional, în aceleași condiții ca cele prevăzute în momentul atribuirii sale, la 31 ianuarie 2002.

(26) În plus, autoritățile belgiene au susținut că: (i) regiunea valonă va solicita aplicarea principiului de minimis pentru a reglementa situația agricultorilor pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2004 și 30 iunie 2008; și că (ii) în termen de maximum trei luni va începe recuperarea, de la fiecare agricultor, a unei sume corespunzătoare unui procent de 25 % din costurile de transformare și distrugere a animalelor moarte, calculate pentru perioada cuprinsă între 1 iulie 2008 și data intrării în vigoare a viitorului contract de achiziții publice.

(27) În sfârșit, autoritățile belgiene au informat Comisia că, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1860/2004 al Comisiei din 6 octombrie 2004 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE în cazul ajutorului *de minimis* în sectorul agricol și în sectorul pescuitului ([2]), vor solicita recuperarea sumelor corespunzătoare ajutoarelor *de minimis* care depășesc 3 000 EUR pe o perioadă de 3 ani. De asemenea, autoritățile belgiene au indicat că valoarea maximă admisibilă de 3 000 EUR ar fi depășită în cazul a 58 de agricultori.

VI. **EVALUAREA MĂSURII**

VI.1 **Existența ajutorului în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE**

(28) În temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, sunt incompatibile cu piața internă, în măsura în care afectează schimburile între statele membre, ajutoarele acordate de stat sau din resurse de stat sub orice formă care denaturează sau amenință să denatureze concurența favorizând anumite întreprinderi sau producerea anumitor bunuri.

([1]) JO C 319, 27.12.2006, p. 1.

([2]) JO L 325, 28.10.2004, p. 4.

(29) Aceste condiții sunt îndeplinite în cazul de față în ceea ce privește ajutorul în favoarea agricultorilor. Ajutorul în cauză este acordat de autoritățile publice din regiunea valonă și conferă un avantaj agricultorilor din regiunea valonă, eliminând costurile asociate eliminării și distrugerii carcaselor pe care aceștia ar fi trebuit să le suporte în circumstanțe normale.

(30) Conform jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, simplul fapt că este consolidată competitivitatea unei întreprinderi în raport cu alte întreprinderi concurente prin obținerea unui avantaj economic pe care aceasta nu l-ar fi primit dacă și-ar fi exercitat în mod normal activitatea, arată că există riscul de denaturare a concurenței ([1]).

(31) Se consideră că ajutorul acordat unei întreprinderi afectează schimburile între statele membre atunci când întreprinderea respectivă funcționează pe o piață deschisă schimburilor în cadrul Uniunii Europene ([2]). În sectorul în cauză există schimburi substanțiale în cadrul Uniunii Europene. Prin urmare, măsura este susceptibilă a afecta schimburile comerciale între statele membre.

(32) Având în vedere cele de mai sus, este evident că sunt îndeplinite condițiile articolului 107 alineatul (1) din TFUE, cu excepția ajutoarelor care se încadrează în domeniul de aplicare a legislației *de minimis*.

VI.1.1 *Legislația de minimis*

(33) Autoritățile belgiene au susținut în repetate rânduri că ar fi utilizat regulile *de minimis* aplicabile în sectorul agricol. Regulamentele aplicabile în perioada de acordare a ajutorului sunt Regulamentul (CE) nr. 1860/2004 și Regulamentul (CE) nr. 1535/2007 al Comisiei din 20 decembrie 2007 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor *de minimis* în sectorul producției de produse agricole ([3]), prin care a fost abrogat Regulamentul (CE) nr. 1860/2004.

(34) Se consideră că ajutoarele care ar îndeplini condițiile de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1860/2004 sau a Regulamentului (CE) nr. 1535/2007 nu îndeplinesc toate criteriile articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

(35) Cu toate acestea, trebuie precizat că, în conformitate cu articolul 3 alineatul (7) din Regulamentul (CE) nr. 1535/2007, ajutoarele *de minimis* nu pot fi cumulate cu ajutoarele de stat pentru aceleași cheltuieli eligibile dacă acest cumul conduce la o intensitate a ajutorului care depășește nivelul stabilit de normele Uniunii Europene pentru circumstanțele specifice din fiecare caz. Dispoziția menționată se aplică în cazul de față: nu poate exista niciun cumul al ajutorului *de minimis* (care ar reprezenta 25 % din costurile legate de distrugerea carcaselor care trebuie suportate de agricultori) cu cele 75 % rămase, care, conform normelor comunitare [punctul 133 din liniile directoare 2007-2013 coroborat cu articolul 16 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor de stat pentru întreprinderile mici și mijlocii care își desfășoară activitatea în domeniul producției de produse agricole și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 70/2001 ([4])], pot fi considerate compatibile cu articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.

(36) Dimpotrivă, conform schemei stabilite prin Regulamentul (CE) nr. 1860/2004, se pare că un astfel de cumul între ajutorul *de minimis* și sumele reprezentând 75 % din costurile asociate distrugerii carcaselor nu era exclus. Acest lucru se poate deduce din considerentul 7 al Regulamentului (CE) nr. 1860/2004, conform căruia „Regula *de minimis* nu aduce atingere posibilității ca întreprinderile să primească, pentru același proiect, ajutor de stat autorizat de Comisie sau care intră sub incidența unui regulament privind exceptarea pe categorii.” Condițiile de aplicare a regulamentului, în special pragul maxim de ajutor de 3 000 EUR, trebuie să fie respectate, astfel încât niciun ajutor care depășește pragul de 3 000 EUR nu poate beneficia de Regulamentul (CE) nr. 1860/2004, pentru întreaga valoare a ajutorului. În conformitate cu articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1535/2007, cumulul ar fi posibil în termen de până la șase luni după intrarea în vigoare a regulamentului menționat, și anume până la 30 iunie 2008. După această dată, se aplică dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1535/2007.

VI.2 **Legalitatea ajutorului**

(37) Schema de ajutoare, aprobată de Comisie cu numărul NN 48/2003, a fost notificată și aprobată pentru perioada cuprinsă între 31 ianuarie 2003 și 31 ianuarie 2007. Cu toate acestea, Comisia constată că Belgia a continuat să aplice schema de ajutoare după data de 1 februarie 2007 fără a fi notificat acest lucru Comisiei în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din TFUE. Prin urmare, după 1 februarie 2007, schema de ajutoare a devenit un ajutor de stat ilegal.

VI.3 **Compatibilitatea ajutorului**

(38) În temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice pot fi considerate compatibile cu piața internă atunci când nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

([1]) Hotărârea Curții din 17 septembrie 1980, *Philip Morris Holland BV/Comisia Comunităților Europene*, C-730/79, Rec., 1980, p. 2671.

([2]) A se vedea în special hotărârea Curții din 13 iulie 1988, Republica Franceză/Comisia Comunităților Europene, C-102/87, Rec., 1988, p. 4067.

([3]) JO L 337, 21.12.2007, p. 35.

([4]) JO L 358, 16.12.2006, p. 3.

(39) Schema de ajutoare în cauză se referă la acordarea de ajutoare, sub forma unor servicii subvenționate, acoperind totalitatea costurilor serviciilor asociate eliminării, transportării, transformării și distrugerii animalelor moarte din exploatațiile agricole situate în regiunea valonă.

(40) În ceea ce privește perioada cuprinsă între 31 ianuarie 2002 și 31 decembrie 2003, decizia Comisiei luată în dosarul nr. NN 48/2003 a stabilit că schema putea beneficia de derogarea vizată la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE. Cu toate acestea, astfel cum s-a explicat mai sus, pentru perioada ulterioară datei de 1 ianuarie 2004, autoritățile belgiene s-au angajat să modifice schema de ajutoare de stat notificată pentru a o face conformă cu orientările EST, astfel cum erau aplicabile începând cu 1 ianuarie 2004. În special, autoritățile belgiene trebuiau să procedeze astfel încât ajutorul să nu acopere decât 75 % din costurile pentru distrugerea carcaselor (costurile rămase trebuind să fie suportate de agricultorul însuși) și să trimită Comisiei, până cel târziu la mijlocul lunii decembrie 2003, documente care să ateste includerea modificărilor necesare în schema de ajutoare.

(41) Această cerință era impusă de orientările EST, care constituiau legislația aplicabilă la momentul respectiv. La punctul 29, orientările EST dispuneau următoarele:

„29. Începând cu 1 ianuarie 2004, statele membre pot acorda ajutoare de stat de până la 100 % din costurile pentru eliminarea animalelor moarte și 75 % din costurile pentru distrugerea carcaselor respective; […]”.

(42) Punctele 30 și 31 din orientările EST prevedeau excepții de la regula conform căreia ajutoarele nu puteau acoperi costurile pentru distrugerea animalelor moarte decât în cuantum de 75 %:

„30. În mod alternativ, statele membre pot acorda ajutoare de stat de până la 100 % din costurile pentru eliminarea și distrugerea carcaselor în cazul în care ajutoarele sunt finanțate prin redevențe sau prin contribuții obligatorii destinate finanțării distrugerii carcaselor, cu condiția ca respectivele redevențe sau contribuții să se limiteze la sectorul cărnii și să fie direct impuse acestui sector.

31. Statele membre pot acorda ajutoare de stat de până la 100 % din costurile de eliminare și de distrugere a animalelor moarte în cazurile în care respectivele animale trebuie supuse unui test EST.”

(43) Trebuie subliniat că, în cadrul examinării dosarului nr. NN 48/2003, autoritățile belgiene nu au susținut niciodată că se putea aplica una dintre aceste excepții.

(44) Orientările EST au fost abrogate la 1 ianuarie 2007, astfel cum prevedea punctul 194 litera (c) din liniile directoare 2007-2013. În conformitate cu punctul 134 din liniile directoare 2007-2013, Comisia afirmă că ajutoarele de stat privind testele EST și animalele moarte sunt compatibile cu articolul 108 alineatul (3) litera (c) din TFUE, și sunt îndeplinite toate condițiile articolului 16 din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006.

(45) Articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 nu modifică fondul în ceea ce privește evaluarea ajutoarelor acordate pentru eliminarea și distrugerea animalelor moarte. La fel ca orientările EST, regulamentul stabilește la articolul 16 alineatul (1) litera (d) că ajutoarele care pot atinge 100 % din costurile asociate eliminării animalelor moarte și 75 % din costurile asociate distrugerii carcaselor sunt considerate compatibile cu piața internă. În ceea ce privește dispozițiile articolului 16 alineatul (1) literele (e) și (f), acestea reiau posibilitatea de derogare de la plafonul de 75 % pentru a atinge un nivel al ajutorului de 100 % în cazurile următoare: (i) atunci când ajutoarele sunt finanțate prin redevențe sau contribuții obligatorii, destinate finanțării distrugerii carcaselor, cu condiția ca respectivele redevențe sau contribuții să se limiteze la sectorul cărnii și să fie direct impuse acestui sector; sau (ii) atunci când este obligatoriu ca animalele moarte să fie supuse unui test EST.

(46) Deoarece noile reglementări [liniile directoare 2007-2013 și Regulamentul (CE) nr. 1857/2006] nu au modificat situația de fond în raport cu vechea reglementare (orientările EST), evaluarea dosarului în ceea ce privește normele Uniunii Europene aplicabile ar trebui să fie aceeași pentru întreaga perioadă în cauză (și anume de la 1 ianuarie 2004 până în prezent).

(47) Astfel cum s-a subliniat deja, autoritățile belgiene s-au angajat, în cadrul examinării dosarului nr. NN 48/2003, să își modifice schema de ajutoare astfel încât ajutoarele prevăzute pentru a acoperi costurile asociate distrugerii carcaselor să nu depășească 75 % din costurile menționate începând cu 1 ianuarie 2004. Cu toate acestea, în cursul examinării cazului, autoritățile belgiene nu au dezmințit faptul că schema de ajutoare de stat nu a fost modificată, astfel cum se angajaseră.

(48) În plus, autoritățile belgiene au susținut în repetate rânduri în cazul de față (de exemplu, într-o scrisoare din 27 noiembrie 2008) că cea de-a doua dintre excepțiile menționate la considerentul 42 se poate aplica în fapt și că ajutorul poate acoperi până la 100 % din costurile pentru distrugerea carcaselor. Potrivit acestora, excepția se justifică prin faptul că toate animalele moarte trebuiau supuse testelor EST [punctul 31 din orientările EST și articolul 16 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006]. Cu toate acestea, nu s-a furnizat nicio dovadă pentru susținerea acestei afirmații.

(49) Principalul argument prezentat de Belgia în sprijinul afirmației sale este că are obligația să efectueze testele respective, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 999/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2001 de stabilire a unor reglementări pentru prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă ([1]). Argumentul nu poate fi însă acceptat. Într-adevăr, în temeiul regulamentului menționat, autoritățile valone au obligația ca animalele moarte să fie supuse testelor EST, după cum urmează:

— între 1 iulie 2001 și 31 decembrie 2008, toate bovinele cu vârstă mai mare de 24 de luni, moarte în exploatație; și

— începând cu 1 ianuarie 2009, toate bovinele cu vârstă mai mare de 48 de luni, moarte în exploatație. Cu toate acestea, un stat membru poate decide să continue efectuarea testelor la bovine mai tinere, între 24 și 48 de luni.

(50) În consecință, obligația de a efectua teste nu se aplică decât în cazul animalelor de o anumită vârstă (24 de luni pentru perioada cuprinsă între 1 iulie 2001 și 31 decembrie 2008 și 48 de luni după această dată). Mai mult, obligația nu se aplică decât bovinelor. Animalele din celelalte specii moarte în exploatație (porci, cai, păsări etc.) nu trebuie supuse obligatoriu testelor EST. Din informațiile furnizate de autoritățile belgiene (scrisoarea din 27 noiembrie 2008) reiese că numărul de carcase care ar putea fi vizate, eventual, de exceptare, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 999/2001, reprezintă mai puțin de 20-25 % din costurile totale angajate în ceea ce privește animalele moarte tratate în cadrul contractului de servicii. Prin urmare, doar ajutoarele aferente costurilor care sunt strict legate de obligația de a efectua teste EST, astfel cum este prevăzută de Regulamentul (CE) nr. 999/2001, pot fi declarate compatibile, cu condiția să fie posibilă cuantificarea cu precizie a costurilor respective.

(51) De asemenea, Comisia constată că prima excepție care permite acoperirea costurilor pentru eliminarea și distrugerea carcaselor cu până la 100 % prin redevențe și contribuții obligatorii în sectorul cărnii nu este aplicabilă în cazul de față. Autoritățile belgiene nu au invocat niciodată aplicabilitatea excepției menționate, nici nu au adus vreun element în acest sens.

(52) În lumina celor de mai sus, Comisia concluzionează că măsurile schemei de ajutoare în cauză care vizează acoperirea a mai mult de 75 % din costurile pentru distrugerea carcaselor nu sunt compatibile cu piața internă în baza orientărilor EST sau a liniilor directoare 2007-2013, cu excepția costurilor care sunt direct legate de tratarea carcaselor animalelor care trebuie supuse obligatoriu testelor EST.

(53) În plus, ținând cont de faptul că Comisia a aprobat schema de ajutoare până la 31 ianuarie 2007 pe baza angajamentelor autorităților belgiene, care trebuiau să modifice schema pentru a respecta condițiile stabilite de orientările EST începând cu 1 ianuarie 2004 și întrucât angajamentele respective nu au fost respectate de autoritățile menționate, Comisia concluzionează că ajutoarele care vizează acoperirea a mai mult de 75 % din costurile pentru distrugerea carcaselor au fost acordate abuziv, cel puțin în ceea ce privește ajutoarele care nu sunt destinate compensării obligației de a efectua teste EST.

(54) În conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999, atunci când un ajutor de stat acordat ilegal este incompatibil cu piața internă, acesta trebuie recuperat de la beneficiari. Acest obiectiv este îndeplinit atunci când ajutoarele în cauză, eventual majorate cu penalități de întârziere, sunt restituite de beneficiari, adică de întreprinderile care au beneficiat efectiv de acestea.

(55) Prezenta decizie trebuie pusă în aplicare imediat, mai ales în ceea ce privește recuperarea tuturor ajutoarelor individuale acordate în cadrul schemei de ajutoare, cu excepția celor acordate unor proiecte specifice care, în momentul acordării ajutoarelor respective, îndeplineau toate condițiile stabilite prin regulamentul *de minimis* sau de exceptare aplicabil în temeiul articolelor 1 și 2 din Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale ([2]) sau printr-o schemă de ajutoare aprobată de Comisie.

VII. **CONCLUZII**

(56) Comisia constată că Belgia a pus în aplicare în mod ilegal ajutorul în cauză, încălcând articolul 108 alineatul (3) din TFUE. Întrucât ajutorul este parțial incompatibil cu piața internă, Belgia trebuie să înceteze acordarea acestuia și să recupereze de la beneficiari sumele acordate deja în mod ilegal.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) Schema de ajutoare pusă în aplicare de Belgia în favoarea agricultorilor din regiunea valonă în vederea acoperirii costurilor legate de eliminarea și distrugerea carcaselor animalelor moarte din exploatațiile agricole din regiunea valonă este parțial incompatibilă cu piața internă.

([1]) JO L 147, 31.5.2001, p. 1.

([2]) JO C 142, 14.5.1998, p. 1.

(2) Numai partea din ajutoarele care vizează strict compensarea obligației agricultorilor de a efectua teste EST în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 999/2001 este compatibilă cu piața internă, cu condiția să fie posibilă cuantificarea precisă a costurilor respective.

Articolul 2

Belgia are obligația de a înceta aplicarea schemei de ajutoare vizată la articolul 1.

Articolul 3

Cuantumurile acordate în temeiul schemei de ajutoare vizate la articolul 1 din prezenta decizie nu constituie ajutoare în sensul tratatului dacă, la momentul acordării acestora, îndeplineau condițiile stabilite de regulamentul adoptat în temeiul articolului 2 din Regulamentul (CE) nr. 994/98 și aplicabil la momentul respectiv.

Articolul 4

Ajutoarele individuale acordate în temeiul schemei menționate la articolul 1 din prezenta decizie și care, la momentul acordării, îndeplineau condițiile stabilite de un regulament adoptat în temeiul articolului 1 din Regulamentul (CE) nr. 994/98 sau de oricare altă schemă de ajutoare aprobată sunt compatibile cu piața internă până la atingerea intensității maxime aplicate în cazul tipului de ajutor respectiv.

Articolul 5

(1) Sub rezerva articolului 1 alineatul (2), a articolului 3 și a articolului 4, Belgia ia toate măsurile necesare pentru a recupera, de la beneficiari, ajutorul incompatibil vizat la articolul 1 și pus la dispoziția acestora în mod ilegal.

(2) Recuperarea trebuie efectuată fără întârziere, în conformitate cu procedurile prevăzute de legislația națională, cu condiția ca acestea să permită executarea imediată și efectivă a prezentei decizii. Ajutoarele care trebuie recuperate includ dobânzile calculate începând cu data la care acestea au fost puse la dispoziția beneficiarilor și până la data recuperării lor. Dobânzile se calculează pe baza ratei de referință utilizate pentru calculul echivalentului – subvenție din cadrul ajutoarelor regionale.

Articolul 6

Belgia informează Comisia, în termen de două luni de la data notificării prezentei decizii, cu privire la măsurile pe care le-a luat pentru a se conforma cu dispozițiile acesteia.

Belgia informează Comisia periodic cu privire la evoluția măsurilor naționale adoptate pentru punerea în aplicare a prezentei decizii până la recuperarea completă a ajutorului vizat la articolul 1. La cererea Comisiei, Belgia transmite imediat toate informațiile privind măsurile deja adoptate și prevăzute pentru a se conforma cu dispozițiile prezentei decizii, precum și informații detaliate privind valoarea ajutorului și a dobânzilor deja recuperate de la beneficiar.

Articolul 7

Prezenta decizie se adresează Regatului Belgiei.

Adoptată la Bruxelles, 17 noiembrie 2010.

Pentru Comisie
Dacian CIOLOȘ
Membru al Comisiei